

**KOMISJONI OTSUS,**

7. jaanuar 2010,

**ohutusnõuete kohta, millele peavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ kohaselt vastama akende ja rõduuste isepaigaldatavaid lapsekindlaid lukustusseadmeid käsitlevad Euroopa standardid**

(teatavaks tehtud numbri K(2009) 10298 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2010/11/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiivi 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 4 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (4) Kukkumisega seotud õnnetusjuhtude arvu vähendamiseks ja õnnetuste vältimiseks on kehtestatud nõuded seoses akende suuruse ning akna turvapiirete olemasolu ja tehniliste näitajatega. Tavaliselt on kõnealused nõuded sätestatud riikide ehituskoodeksites, mis on liikmesriigiti erinevad.
- (5) Lisaks on turul tooteid, mille eesmärk on piirata või takistada akende ja rõduuste avamist. Sellised tooted paigaldab akendele ja rõduustele tarbija ise.
- (6) Euroopa ohutusnõuded kõnealuste toodete kohta puuduvad. Praegu lähtuvad ettevõtjad ja turujärelevalve asutused peamiselt teatavatest riiklikest ja rahvusvahelistest standarditest ja katsemeetoditest.
- (7) Ajavahemikul 2005–2007 osalesid Austria, Taani ja Norra koostööprojektis, et hinnata turul pakutavate akendele ja rõduustele kliendi poolt paigaldatavate lukustusseadmete ohutust ning olemasolevate riiklike ja rahvusvaheliste katsemeetodite sobivust. Lisaks võtsid osalejad arvesse tarbijaorganisatsioonide (ANEC) <sup>(2)</sup> 2004. aastal avaldatud lapsekindlate seadmete uuringust <sup>(3)</sup> lähtuvaid nõudeid ning teatavaid mänguasjade ohutust käsitleva standardiga EN-71:1 kehtestatud nõudeid.
- (8) Projekti tulemusena selgus, et vaatamata lapsekindluse märkele suutsid lapsed mitmeid kontrollitud lukustusseadmeid avada. Mõned seadmed lagunesid, purunesid või ei pidanud vastu vananemiskatsele ning kõigi kontrollitud seadmete kohustuslikes põhijuhistes oli puudusi.
- (1) Direktiivis 2001/95/EÜ on sätestatud, et Euroopa standardeid peavad kehtestama Euroopa standardiasutused. Sellised standardid peaksid tagama toodete vastavuse direktiivi üldistele ohutusnõuetele.
- (2) Direktiivi 2001/95/EÜ kohaselt eeldatakse, et toode on riiklike standarditega hõlmatud ohtude ja ohurühmade kohaselt ohutu, kui toode on kooskõlas vabatahtlike riiklike standarditega, millega on üle võetud Euroopa standardid.
- (3) Alla viieaastaste laste surmade ning püsivate aju- ja luustikukahjustuste peamine põhjus on kõrgelt kukkumine, näiteks aknast ja rõdult alla kukkumine. See on suur probleem linnades, kus on palju mitmekorruselisi korterelamuid ning eriti tõsine on olukord kevadel ja suvel, kui aknad jäetakse pikemaks ajaks avatuks. Île-de-France'i piirkonnas registreeriti 2005. aasta maist septembrini 67 laste kukkumisega seotud õnnetust, seega ligikaudu 14 õnnetust kuus. Taanis ja Rootsis registreeritakse igal aastal 20–60 sellist juhtumit. Ajavahemikul 1996–2003 oli laste kukkumisega seotud õnnetusjuhtumite arv Kreekas 79, Madalmaades 130 ja Ühendkuningriigis 25 õnnetust aastas.

<sup>(1)</sup> EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4.<sup>(2)</sup> ANEC – ühendus, mis esindab ja kaitseb Euroopa tarbijate huviseadimise- ja sertifitseerimisprotsessis (European consumer voice in standardisation). <http://www.anec.org/anec.asp><sup>(3)</sup> <http://www.anec.org/attachments/r&t005-04.pdf>

- (9) Seepärast on vaja kehtestada direktiivi 2001/95/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti a kohased erinõuded ning nendest lähtudes koostada Euroopa ohutusnõuded, et tagada kõnealuste seadmete lapsekindlus, konstruktsiooni terviklikkus kogu seadme eeldatava eluea jooksul, vastupidavus vananemisele ja ilmastikutingimustele ning selgete juhiste ja teabe esitamine kasutajatele. Kõnealused ohutusnõuded tuleks välja töötada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord<sup>(1)</sup>. Vastavalt direktiivi 2001/95/EÜ artikli 4 lõikele 2 tuleks viide vastuvõetud ohutusnõuetele avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (10) Käesolev otsus hõlmab ainult akende ja rõduuste isepaigaldatavaid lukustusseadmeid. Akende ja rõduuste raamidesse paigaldatud lukustusseadmete suhtes kohaldatakse nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivis 89/106/EMÜ (ehitustooteid puudutavate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta)<sup>(2)</sup> sätestatud tehnoetsifikate.
- (11) Kui asjakohased standardid on kehtestatud ja kui komisjon otsustab avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* sellekohase viite, lähtudes direktiivi 2001/95/EÜ artikli 4 lõikes 2 sätestatud menetlusest, eeldatakse et juhul, kui standardiga kehtestatud ohutusnõuded on täidetud, vastavad akende ja rõduuste isepaigaldatavad lapsekindlad lukustusseadmed direktiivis 2001/95/EÜ sätestatud üldistele ohutusnõuetele.
- (12) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed kooskõlas direktiivi 2001/95/EÜ artikli 15 alusel moodustatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

**Mõisted**

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- „isepaigaldatav lukustusseade” – seade, mis takistab või piirab akende ja rõduuste avamist kindlaksmääratud asendini. Kõnealuse seadme paigaldab aknale või rõduuksele tarbija ise;
- „lapsekindel” – seade, mida ei saa avada laps, kes on noorem kui 51 kuud.

*Artikkel 2*

**Nõuded**

Isepaigaldatavate lapsekindlate lukustusseadmete ohutuse erinõuded, mis on kooskõlas direktiivi 2001/95/EÜ artikli 4 kohaste Euroopa standarditega, sätestatakse käesoleva otsuse lisas.

*Artikkel 3*

**Avaldamine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 7. jaanuar 2010

*Komisjoni nimel*

*president*

José Manuel BARROSO

<sup>(1)</sup> EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

<sup>(2)</sup> EÜT L 40, 11.2.1989, lk 12.

## LISA

**Akende ja rõduuste isepaigaldatavatele lapsekindlatele lukustusseadmetele kohaldatavad erilised ohutusnõuded ja katsemeetodid***Füüsilised ja mehaanilised omadused*

Akende ja rõduuste lukustusseadmed peavad vastu pidama akende korduvalle avamisele ja sulgemisele nii aktiveeritud lukustusseadmega kui ka ilma, pidama vastu vananemisele ja kõikidele ilmastikutingimustele, nagu päike, vihm, lumi, jää, niiskus, kõrge ja madal temperatuur, tuul, ning jääma lapsekindlaks.

Seadmed peavad ilma purunemata vastu pidama nende eluea jooksul saadud juhuslikele löökidele.

Oma eesmärgi täitmiseks peavad seadmed piirama lengi ja raami vahelist avamisulatust suurima ulatuseni, et takistada tõhusalt väikelapse läbipääsu, võttes eelkõige arvesse eri vanuses laste arenemisvõimet ja antropomeetrilisi mõõtmeid.

*Väikesed osad*

Lämbumisohu vältimiseks peavad eraldunud või eemaldatavad osad olema selliste mõõtmetega, et neid ei oleks võimalik alla neelata ja/või sisse hingata.

*Teravad servad ja väljaulatuvad osad*

Torke- ja löikehaavade ning rebendite ja muude füüsiliste vigastuste vältimiseks peavad seadme juurdepääsetavad servad olema ümardatud ning seadmel ei tohi olla torkavaid osi või eenduvaid pindasid.

*Sõrmede pitsumine*

Võttes arvesse eri vanuses laste antropomeetrilisi mõõtmeid ja arenemisvõimet, ei tohi seadmel olla juurdepääsetavaid avausi.

*Kontrollimine*

Toote vastupidavust ultraviolettkiirgusele ja kõrgele temperatuurile, kulumist, mehhaanilist vastupidavust ja lapsekindlust kontrollitakse konkreetsete katsemeetoditega. Tooteid, millel on painduvaid osi, nagu ketid, köied või trossid, tuleb kontrollida löögitaluvuse suhtes. Toode ei tohi puruneda ning peab pärast katsetamist olema täiesti töökorras.

Vajadusel tuleb katsemeetodeid kohandada, et kontrollida lukustusseadmete tõhusust kõikide aknatüüpide puhul (Prantsuse e maast laeni aknad, vertikaalselt ja horisontaalselt liikuvad lükandaknad).

Kontrollimisel tuleb rakendada löögijõudu võimalikult erinevatest suundadest, mõõtmisviga ei tohi ületada  $\pm 1\%$  ning nihkumine koos mõõtmisveaga ei tohi olla suurem kui  $\pm 1$  mm.

*Lapsekindluse kontrollimine*

Lapsekindlust tuleb kontrollida. Aluseks tuleb võtta lapsekindla pakendi standardiga EN ISO 8317 kehtestatud nõuded. Kõnealuse standardiga kehtestatud katse mitteläbimise kriteeriumid peavad olema täidetud.

*Tooteinfo*

Toote kasutamise seotud võimalikest ettenähtavatest ohtudest tuleneva riski vähendamiseks tuleb esitada tooteinfo.

Esitada tuleb teave toote turvalise kasutamise kohta. Teave peab sisaldama vähemalt järgmist:

- tootja, importija või müügi eest vastutava organisatsiooni nimi või kaubamärgi nimi;
  - juhend: „Enne toote paigaldamist ja kasutamist lugege hoolikalt käesolevat juhendit. Kui juhendit ei järgita, võib see mõjutada toote lapsekindlust. Hoidke juhend alles hilisemaks kasutuseks.”;
  - teave aknatüübi kohta, mille jaoks toode on ette nähtud;
  - juhend, kuhu seade paigaldada ja kuidas seda nõuetekohaselt teha. Eri tüüpi ja materjalist (puit, metall, plastik jne) akende puhul võib juhend olla erinev. Kuna toote paigaldamisel on oluline, et see oleks lapsekindel, peab juhend olema täpne ning mõnel juhul võib vajalikuks osutuda spetsiaalse paigaldamistöõriista lisamine;
  - kogu muu vajalik teave turvalise kasutamise jaoks.
-